

7222

۱۰۰۰
۱
۴۶۶
دفتر فنی

الله الرحمن الرحيم

تحفة الشريعة للوصول إلى الوسيّة

«تفسير سورة حديد»

مؤلف:

سیّد محمد هاشم بن حسین حسینی نجف آبادی

تصحیح و تحقیق:

سارا نوری جمالویی

از مجموعه آثار همایش بزرگداشت

حجّت نجف آبادی

(۴)

عنون و نام پدید آور : تحفة الشريعة للوصول إلى الوسيلة، سید محمد هاشم بن حسین حسینی نجف آبادی [به اهتمام] تصحیح و تحقیق سارا نوری جمالویی؛ به سفارش همایش بزرگداشت آیت الله سید ناصرالدین حجت نجف آبادی.

مشخصات نشر : قم: مهر خویان، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری : ۴۶۴ ص.

فروست : مجموعه آثار همایش بزرگداشت حجت نجف آبادی؛ ۴

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۳۹۵-۷۰۰

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع : تفاسیر (سوره حدید)

موضوع : مجتهدان و علماء - سرگزشتنامه

سناسه افزوده : نوری جمالویی، سارا

سناسه افزوده : حوزه علمیه الحجة النبویة نجف آباد مرکز تحقیقات

رده بندی دیویی : ۲۹۷ / ۱۸

شماره کتابشناسی ملی : ۵۱۳۱۶۶۷

نام کتاب : تحفة الشريعة للوصول إلى الوسيلة
مؤلف : سید محمد هاشم بن حسین حسینی نجف آبادی
تصحیح و تحقیق : سارا نوری جمالویی
ناشر : مهر خویان، ۱۳۹۷
طراح جلد : میثم معزّی
حروف نگار و صفحه آرا : لیلا صدری - الهه پوری
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۳۹۵-۷۰۰
شمارگان : ۱۰۰۰
نوبت چاپ : اول ۱۳۹۷
قیمت : ۳۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای مرکز تحقیقات حوزه علمیه الحجة النبویة نجف آباد محفوظ است.

آدرس : نجف آباد - خیابان امام رضا (ع) - جنب حوزه علمیه الحجة النبویة مرکز تحقیقات حوزه علمیه الحجة النبویة.

همراه: ۰۹۱۳۳۳۱۶۶۶۶ - ۰۹۱۲۳۵۱۶۵۹۸

تلفن ثابت: ۰۳۱۴۲۶۴۳۸۷۷

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱۵	سخن دبیر همایش
	نگاهی به زندگی عالم و مفسر قرآن کریم سید محمدهاشم بن حسین حجت حسینی
۱۹	نجف آبادی رحمته الله علیه
۲۰	تألیفات
۲۲	خدمات و آثار ماندگار
۲۳	فرزندان سید هاشم
	شرح حالات و زندگی حکیم و فقیه متأله آیت الله سید ناصرالدین حجت
۲۵	نجف آبادی رحمته الله علیه
۲۵	تولد و حیات علمی
۲۸	تألیفات
۲۹	رحلت
۳۱	مقدمه تحقیق
۳۵	سبک تفسیری مؤلف شریف
۳۵	روش تحقیق رساله:
۳۶	ذکر چند نکته:
۳۸	تقدیر

٣٨	تقديم
٥٣	فی تألیف الكتاب
٥٤	ذكر مصائب سيّد الشهداء
	المجلس الأوّل فی تفسیر آية الثانية من سورة المباركة الحديد على سبيل الإجمال دون
٥٥	آية الأولى و هي البسملة للإقتصار والإضافة
٥٥	ترجمه
٥٥	تفسیر
٥٦	معناى تسبیح در لغت
٥٧	کیفیت تسبیح موجودات
٥٩	مهلت خواستن حضرت سيّد الشهداء علیه السلام در شب جمعه
٦١	المجلس الثانی فی تفسیر آية الثالثة من سورة المباركة الحديد اجمالاً
٦١	ترجمه
٦١	تفسیر
٦٢	فی ردّ قول اليهود
٦٩	المجلس الثالث فی تفسیر آية الرابعة من سورة الحديد على سبيل الإجمال
٦٩	تفسیر
٧٣	فی التوبة
٧٤	شرايط قبول توبه
٨١	المجلس الرابع فی تفسیر آية الخامسة من سورة الحديد
٨١	ترجمه
٨٢	تفسیر
٨٤	تأملی در خلقت آسمان و زمین
٨٧	وظیفه سپاس گزاری در برابر نعمت های خدا

۸۹	در مال غیر اگر در معرض تلف نباشد.....
۹۱	کلام شیخ طوسی.....
۹۲	قول مصنف.....
۹۵	المجلس الخامس فی تفسیر آیه السادسة من سورة الحديد.....
۹۵	ترجمه.....
۹۵	تفسیر.....
۹۶	بازگشت امور به سوی خداوند.....
۹۷	حال کفار در عبادت.....
۹۸	حساب سبکتر، ورود سریعتر.....
۹۹	فی فضل الفقراء علی الأغنياء.....
۱۰۲	ظلم به آل رسول ﷺ به جای محبت.....
۱۰۵	المجلس السادس فی تفسیر آیه السابعة من سورة الحديد.....
۱۰۵	ترجمه.....
۱۰۵	تفسیر.....
۱۰۶	معنای داخل شدن شب و روز در یکدیگر.....
۱۰۷	علت کوتاهی و بلندی شب و روز.....
۱۰۷	فواید طولانی بودن شب و روز.....
۱۰۸	فی مصالح الله تعالى فی العباد.....
۱۱۷	فی مدح الجود و السخاء و صاحبهما.....
۱۱۶	سخاوت در غیر واجبات الهی.....
۱۲۰	سخاوت بزرگان دین.....
۱۲۰	تلافی احسان امام حسین (علیه السلام) با شهادت علی اکبر.....
۱۲۳	ترجمه.....
۱۲۳	تفسیر.....

- ۱۲۶ فی کیفیت الدّر و أخذ الله تعالى الميثاق
- ۱۲۷ کیفیت ميثاق در عالم دّر در روایات
- ۱۳۰ نکاتی از حدیث
- ۱۳۲ فی وجه تسمیة اصحاب اليمين و الشمال
- ۱۳۳ شفاعت! مخصوص اهل يمين
- ۱۳۵ المجلس التاسع فی تفسیر آية العاشرة من سورة الحديد
- ۱۳۵ ترجمه
- ۱۳۶ تفسیر
- ۱۳۶ معنی کلمه آیه و اقوال در مورد آن
- ۱۳۷ مراد از آیات بینات
- ۱۳۸ مراد از ظلمات و نور
- ۱۳۹ ایمان و ترک عصیان، شاهراه هدایت
- ۱۳۹ نشانه های وجود خدا
- ۱۴۰ فی حدوث الزیاح و حکمته و منافعه
- ۱۴۶ خواص بادهای چهارگانه
- ۱۵۱ المجلس العاشر فی تفسیر آية الحادی عشر من سورة المباركة الحديد
- ۱۵۱ ترجمه
- ۱۵۲ تفسیر
- ۱۵۵ فی ایتاء الزکاة و مفسد ترکها
- ۱۵۵ فی اطعام المؤمن و الضیف
- ۱۶۳ مهمان نوازی اهل کوفه از اهل بیت امام حسین (علیه السلام)
- ۱۶۷ المجلس الحادی عشر فی تفسیر آية الثانية عشر من سورة المباركة الحديد
- ۱۶۷ ترجمه
- ۱۶۷ تفسیر

۱۶۸	بررسی لغات آیه
۱۶۹	اجر و پاداش قرض دهنده
۱۷۰	مراد از قرض حسن
۱۷۳	دلیل پنهان ماندن ثواب در قرض
۱۷۴	أیضاً فی إعطاء الزکوة و ثمراتها
۱۷۵	فی الصدقة و جزائها
۱۷۶	صدقه و جزای آن
۱۷۷	فواید صدقه در شب
۱۷۸	مصادیق انفاق واجب و مستحب
۱۷۹	فی ثواب زیارت الحسین (علیه السلام) و عقاب ترکها و خصائصها
۱۸۱	زیارت امام حسین (علیه السلام) مانع فقر
۱۸۵	عوامل انحراف کوفیان
۱۸۶	میدان رفتن حضرت قاسم
۱۸۹	المجلس الثانی عشر فی تفسیر الثالثة عشر من سورة الحديد
۱۸۹	ترجمه
۱۸۹	تفسیر
۱۹۰	بهره مؤمن از نور الهی در قیامت
۱۹۲	نظر عبداللّه بن مسعود
۱۹۲	نظر قتاده بن دعامة
۱۹۳	نظر مجاهد بن جبر
۱۹۳	بالاترین نور در روز قیامت
۱۹۴	مؤمن چه کسی است؟
۱۹۶	فی علامات المؤمن و صفاته
۲۰۱	شهادت امیرالمؤمنین (علیه السلام)

- المجلس الثالث عشر في تفسير آية الزابعة عشر من سورة الحديد ٢٠٥
- تفسير ٢٠٦
- درخواست منافقین از مؤمنان در روز قیامت ٢٠٧
- جواب مؤمنان به منافقین ٢٠٨
- دیواری میان مؤمنین و منافقان ٢٠٨
- منافقان در عذاب و ظلمت ٢٠٩
- معنای غرور در دنیا ٢١٠
- فی العبور علی الصراط ٢١١
- ثمره مسجد در عبور از صراط ٢١٢
- فی حشر المذنبین يوم القيامة علی السوء ٢١٣
- چگونگی حشر دوازده طایفه معذب به عذاب الهی در روز قیامت ٢١٥
- اثر بی اعتقادی به خدا و رسول ﷺ ٢١٧
- پرهیز از ردائل ٢١٧
- جَزَعی از فاطمه زهرا علیها السلام ٢١٨
- ترجمه خطبه و ثمرات بندگی کردن از نظر حضرت فاطمه علیها السلام ٢٢٠
- نمونه‌ای از ظلم منافقان به حضرت زهرا علیها السلام ٢٢٢
- آه فاطمه علیها السلام ٢٢٢
- المجلس الرابع عشر في تفسير آية الخامسة عشر من سورة الحديد ٢٢٣
- ترجمه ٢٢٣
- تفسير ٢٢٤
- توبه حقیقی ٢٢٥
- فی التوبة و شرائطها ٢٢٦
- اقسام فدیة ٢٢٨

۲۱۸.....	فی مظامم العباد و عقابها و ثواب ردّها
۲۳۰.....	در احوال حضرت امام سجاد علیه السلام در ورود اسیران آل محمد صلوات الله به شام
۲۳۵.....	المجلس الخامس عشر فی تفسیر آیه السادسة عشر من سورة الحديد
۲۳۵.....	ترجمه
۲۳۶.....	تفسیر
۲۳۷.....	شان نزول آیه.....
۲۴۰.....	فی ذمّ البائیة - خذلهم الله تعالى إلى يوم القيامة -
۲۴۲.....	فی فضائل امیر المؤمنین علی علیه السلام من طرق العامة
۲۴۹.....	المجلس السادس عشر فی تفسیر آیه السابعة عشر من سورة الحديد
۲۴۹.....	ترجمه
۲۴۹.....	تفسیر
۲۵۶.....	در وقایع بعد از قتل امام حسین علیه السلام در رجوع اهل بیت به سوی مدینه و ظهور اعجاز آن حضرت، در آن احوال
۲۵۹.....	المجلس السابع عشر فی تفسیر آیه الثامنة عشر من سورة المباركة الحديد
۲۵۹.....	ترجمه
۲۵۹.....	تفسیر
۲۶۱.....	فی أنّ المصدقین بالله والمتصدقین فی سبيله؛ محمد صلوات الله و آله علیهم من طرق العامة
۲۷۹.....	المجلس التاسع عشر فی تفسیر آیه العشرين من سورة الحديد اجمالاً
۲۷۹.....	ترجمه
۲۸۰.....	تفسیر
۲۸۷.....	فی ذمّ کدخداء النجف آباد و سلطانها و اکابرها و شناع اعمالهم - علیهم سخط الله و نیرانه و غضبه
۲۹۵.....	فی ذمّ کثرة الأكل و مضارّها

- ٢٩٦ فى ذم لباس الشهرة
- ٢٩٦ فى أمثلة الذميمة للدنيا
- ٢٩٨ فى ما وقع على الطيور لقتل الحسين عليه السلام
- المجلس الحادى والعشرون فى تفسير آية الثانية والعشرين من سورة الحديد ٣٠١
- ٣٠١ ترجمه
- ٣٠٢ تفسير
- ٣٠٧ فى حفة الجنة وما فيها
- ٣٠٨ واما وصف بهشت و نعمت هاى آن
- المجلس الثانى والعشرون فى تفسير آية الثالثة والعشرين من سورة الحديد . ٣١١
- ٣١١ ترجمه
- ٣١١ تفسير
- ٣١٥ فى العقوبات الذنوب والمعاصى وتأثيراتها
- المجلس الثالث والعشرون فى تفسير آية الرابعة والعشرين من سورة المباركة
- الحديد ٣٢١
- ٣٢١ ترجمه
- ٣٢١ تفسير
- ٣٢٦ فى ذم الكبر والتكبر
- المجلس الرابع والعشرون فى تفسير آية الخامسة والعشرين من سورة المباركة
- الحديد ٣٣١
- ٣٣١ ترجمه
- ٣٣١ تفسير
- ٣٣٦ فى ذم البخل ممّا يحتاج إليه المؤمن وعقوباتها

المجلس الخامس والعشرون فى تفسير آية السادسة والعشرين من سورة

الحديد..... ٣٤١

ترجمه..... ٣٤١

تفسير..... ٣٤٢

فى اصول الصّاعات و منافع الحديد..... ٣٤٦

فى صفة ذو الفقار..... ٣٤٨

فى صفة الميزان فى الآية..... ٣٤٩

فى فضائل النبى و الأئمة الطاهرين - سلام الله عليهم اجمعين - ٣٥٣

المجلس السادس والعشرون فى تفسير آية السابعة والعشرين من سورة

الحديد..... ٣٥٧

ترجمه..... ٣٥٧

تفسير..... ٣٥٨

فى إقامة الصلوة بالجماعة و ثوابها و عقاب تركها..... ٣٦٠

المجلس السابع والعشرون فى تفسير آية الثامنة والعشرين من سورة المباركة

الحديد..... ٣٦٧

ترجمه..... ٣٦٧

تفسير..... ٣٦٨

فى اثبات نبوة محمد ﷺ فى التوراة..... ٣٧١

فى اثباته ﷺ فى كتاب شعيا عليه السلام..... ٣٧٢

فى اثبات نبوته ﷺ فى الإنجيل أيضاً..... ٣٧٣

فى ذم الباطية أيضاً - خذلهم الله - والدليل على ردّهم فى بطلان طريقتهم..... ٣٧٦

المجلس الثامن والعشرون في تفسير آية التاسعة والعشرين من سورة

الحديد ٣٨١

ترجمه ٣٨١

تفسير ٣٨٢

في فضائل شهر رمضان والعابدين فيه ٣٨٥

في مدح النبي ﷺ في حق أمير المؤمنين عليه السلام ٣٨٦

المجلس التاسع والعشرون في تفسير آية الثلاثين من سورة الحديد ٣٩٥

ترجمه ٣٩٥

تفسير ٣٩٥

في تبديل الله عز وجل سينات المؤمن المخلص حسنات ٤٠٢

أما الخاتمه في ثواب قراءة القرآن وتلاوته و ثواب قراءة سورة المباركة الحديد و

ذكر قليل من علم القراءة على سبيل الإجمال لا الإكمال [٢٠٥] ٤٠٧

في ثواب قراءة القرآن و فضل تلاوته ٤٠٧

في ثواب قراءة سورة الحديد والمسبحات و فضل تلاوتها ٤١٠

في قليل من قواعد القراءة و ذكر المخارج اجمالاً ٤١٢

منايع تحقيق ٤١٩

فهارس فنى ٤٢٩

سخن دبیر همایش

آنچه به ارباب اندیشه اسلامی و علاقه‌مندان زندگی ستاره‌های آسمان کمال و انسانیت پیشکش می‌گردد، مجموعه آثار عالم وارسته و فقیه متآله، آیت‌الله حاج سید ناصرالدین حسینی حجّت نجف‌آبادی قائمه است که همزمان با همایش بزرگداشت مقام و منزلت علمی، اجتماعی و فرهنگی آن ارجمند به انجام رسیده است. امروز که خداوند بزرگ، توفیق، عنایت فرمود تا ششمین همایش از همایش‌های بزرگداشت عالمان نجف‌آباد برگزار شود، از خداوندی‌اش مسئلت داریم که توفیق یارمان باشد تا بتوانیم دیگر عالمان بزرگ این خطه شهیدپرور را نیز معرفی نماییم.

سال ۱۳۸۰ ش، همایش پاسداشت مقام آیت‌الله حاج شیخ احمد حاجی قائمه برگزار شد و شرح زندگی آن بزرگوار با عنوان «حکایت پارسایی» به ساحت نورانی اهل علم و معرفت تقدیم گردید. پس از آن، همایش «یک عمر صداقت» در پاسداشت مکانات اخلاقی، اجتماعی و تربیتی آیت‌الله حاج شیخ ابراهیم ریاضی قائمه مؤسس مدرسه علمیّه الحجة ع نجف‌آباد برگزار شد که در آن همایش، کتاب «گوهرشناس دل» و «بنیان‌گذار بنای عشق» به اهل ادب تقدیم

گردید. در سومین همایش، از شخصیت ارزنده مفسّر، فقیه مجاهد و فیلسوف متألّه، آیت الله حاج شیخ عباس ایزدی رحمته الله تجلیل گردید و متأسفانه با آنکه مطالب زیادی آماده شده بود، اما اثری تدوین نگردید که امیدواریم در آینده بتوانیم این مهم را به انجام برسانیم.

همایش آیت الله مجتهد نجف آبادی نیز چهارمین همایشی بود که در بزرگداشت منزلت فقیه، متکلم و فیلسوف بزرگ آیت الله میر سید علی نجف آبادی رحمته الله برگزار شد. شرح حالات آن آیت فرزانه نیز در کتاب «مجتهد نجف آبادی» تقدیم علاقه‌مندان شد.

پنجمین همایش در تجلیل از مقام زهد و تقوا و فقاہت آیت الله حاج شیخ محمد حسن عالم نجف آبادی در ۲۴ آذر ۱۳۹۳ ش، برگزار و شرح زندگانی و حالات آن عالم وارسته در کتاب «شرح زندگانی و مجموعه آثار عالم عامل و فقیه وارسته، آیت الله حاج شیخ محمد حسن عالم نجف آبادی» به اربابان علم تقدیم گردید.

اکنون در تجلیل از منزلت و مقام علمی، اجتماعی و فرهنگی عالم متألّه، حاج سید ناصرالدین حسینی حجت نجف آبادی؛ ششمین همایش پاسداشت عالمان نجف آباد به عنایت حضرت باری تعالی و نظر حضرت ولی عصر عجل الله فرجه برگزار می‌گردد. ریاست این همایش‌ها که نقش بسیار مهمی در باورهای دینی مردم منطقه داشته با سرور عزیز و ارجمند، حضرت حجت الاسلام والمسلمین حاج آقا حسناتی، نماینده ولی فقیه و امام جمعه محترم نجف آباد بوده است.

همچنین همراهی و همکاری بی دریغ مجموعه‌های مختلف شهرستان در هر چه بهتر برگزار نمودن و تأثیر پذیری همایش حائز اهمیت بوده که می‌بایست بر نعمت همدلی و وحدت مسئولان شهر، سپاس خدای سبحان را به جای آورد.

از همه عزیزان صمیمانه سپاس گزاریم و برای همه آنها آرزوی سربلندی و توفیق روزافزون داریم. لازم است از زحمات شایسته جناب آقای میر سید علی حجت و خانم زهر سادات حجت، خانواده و وابستگان به بیت آیت‌الله سید ناصرالدین حجت نجف‌آبادی صمیمانه قدردانی کنیم.

زحمت مدیریت، پیگیری و آماده‌سازی آثار همایش و برگزاری به عهده مرکز تحقیقات حوزه علمیه الحجه (مدرسه علمیه شیخ ابراهیم ریاضی) بوده است که از زحمات آن عزیزان نیز سپاس گزاریم.

در پایان امید است این تلاش، مورد رضایت حضرت ولی عصر علیه السلام واقع گردد.

والسلام

والحمد لله رب العالمین

محمدجواد نورمحمدی

دبیر همایش حجت نجف‌آبادی

۱۲ ربیع‌الاول ۱۴۳۶